

T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ

Ön Lisans ve Lisans Programlarında Başarı Notunun Değerlendirilmesine Dair
Senato Tarafından Belirlenen Usul ve Esaslar

Trabzon Üniversitesi Senatosu başarı notlarının değerlendirilmesinde öğrenci sayısının 10 ‘u geçtiği derslerde bağıl değerlendirme sistemi ve öğrenci sayısının 10’un altında olduğu derslerde ise mutlak değerlendirme sisteminin uygulanmasını karar altına almıştır.

Bağıl değerlendirme sistemi öğrencinin başarısını içinde bulunduğu sınıftaki diğer öğrencilere göre gösterdiği performans düzeyine bağlı olarak ölçer. Bu değerlendirme sistemi, sınıftaki öğrencilerin performanslarının normal dağılım eğrisinde öngörülen biçimde gerçekleşeceği varsayımından hareket eder. Bu durumda sınıftaki notların ortalama ve standart sapması önem arz eder. Ortalama ve standart sapmaya göre yapılan değerlendirme adil ve en nesnel biçimine kavuşur. Bu özellikleriyle bağıl değerlendirme sisteminin uygulama esasları aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

MADDE 1– Bu usul ve esaslar Trabzon Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim–Öğretim, Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliğinin 19. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 2– Trabzon Üniversitesi not değerlendirilmesinde Bağıl Değerlendirme Sistemi (BDS) ve Mutlak Değerlendirme Sistemi (MDS) kullanılmaktadır.

MADDE 3– Başarı notu yarıyıl içi değerlendirme notu ve final sınavından alınan notlar üzerinden hesaplanır. Yarıyıl içi etkinlikleri; ara sınav /sınavlar, arazi çalışmaları, uygulama, ödev, sunum, proje, staj, atölye, seminer, laboratuvar ve benzeri çalışmalardan oluşur. Bunların ders başarı notuna katkısı, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanının önerisi üzerine ilgili birim (fakülte, konservatuvar, yüksekokul, meslek yüksekokulu) yönetim kurulunca dönemin ilk iki haftası içerisinde karara bağlanır. Yarıyıl içi notu ve final notu ham başarı notunu oluşturur. Bağıl değerlendirme sisteminde hesaplama sonucu ortaya çıkan ham başarı notunun virgülden iki basamak sonrası, mutlak değerlendirme sisteminde ise küsuratlı notlar en yakın tam sayıya yuvarlanır.

MADDE 4– Öğretim üyelerinin ve elemanlarının sorumlulukları: Dersin sorumlu öğretim üyeleri ve elemanları öğrencilerin devam durumlarını ve notlarını Trabzon Üniversitesi otomasyon sistemine akademik takvimde belirlenen süreler içerisinde girmekle yükümlüdür.

MADDE 5– Listelerin birlikte ya da ayrı ele alınması gerektiği durumlar; Bir dersin kaç grup halinde kaç öğretim üyesi tarafından verildiği belirlenerek, BDS’nin gruplara ayrı ayrı mı yoksa birlikte mi uygulanacağı konusunda karar verilir. Bu durum şu şekilde ele alınabilir:

- a) Bir dersin tek bir sınıfta birden fazla öğretim elemanı tarafından ortak verilmesi durumunda notlar tek bir liste halinde ele alınıp değerlendirilir.
- b) Aynı diploma programının farklı gruplarına verilen derste: Sınavların ortak yapılması durumunda farklı grupların BDS’leri ortak yapılır.
- c) Farklı programlarda verilen aynı içerikli dersin sınavları ayrı yapılır ve ayrı değerlendirilir.

MADDE 6– Devamsızlıktan kalan öğrenciler: Devamsız öğrencilerin ham başarı notu hesaplanmaz ve BDS’ ye dâhil edilmez. Bu öğrencilere doğrudan D verilir ve bu durum ilgili öğretim elemanı tarafından final sınavları başlamadan önce öğrenciye duyurulur.

MADDE 7– Final sınav notunun alt sınırı: Yarıyıl içi notları ne olursa olsun öğrencilerin bir dersten başarılı olabilmesi için final sınavından 100 üzerinden en az 45 almaları gerekmektedir.

MADDE 8– Ham başarı notunun hesaplanması (HBN): Öğrencilerin *Ham Başarı Notu* yarıyıl içi değerlendirme notu ve yarıyıl sonu sınav notlarının ortalamasıdır.

MADDE 9– Bağıl Değerlendirmeye katılmaya hak kazanan öğrencilere uygulanan istatistiksel yöntem;

- a) Devamsız öğrencilere “D” harf notu verilir ve bağıl değerlendirmeye katılmazlar.
- b) Sınavlara girmeyen öğrencilere “E” harfi yazılır.
- c) HBN’u 100 üzerinden 15 ve altında olan öğrenciler ile yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenciler bağıl değerlendirmeye katılmazlar.
- d) Bağıl değerlendirmenin temelinde not dağılımının normal dağılıma uyması esas olduğundan, notların ortalaması ve standart sapması önemlidir. Bağıl not değerlendirme sisteminde aşağıdaki aşamalar izlenir:
  - 1) Madde 8’de belirlenen HBN’ları, ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanarak aşağıdaki bağıntı ile T standart notuna dönüştürülür.

$$\mathbf{T\ Standart\ Notu} = \left[\frac{(\text{HBN Notu} - \text{HBN Ortalama Değeri})}{\text{HBN Standart Sapma Değeri}} \right] * 10 + 50$$

- 2) T standart notları öğrenci sayısı 30 ve üstünde olan derslerde, Tablo 1 yardımıyla harfli notlara dönüştürülür.
- 3) Öğrenci sayısı 11 – 29 arasında olan derslerde harfli notların verilmesi, Tablo 2 yardımıyla yapılır.
- 4) Öğrenci sayısı 1 – 10 arasında olan dersler için harflendirme işlemi, Tablo 3 ‘te verilen mutlak not değerlendirme sistemine göre yapılır.
- 5) Ham başarı notunun (HBN) ortalaması 80 ve üzerinde olan dersler için harflendirme işlemi Tablo 3 ‘te verilen mutlak not değerlendirme sistemine göre yapılır.
- 6) Harfli not, öğrencinin ham başarı notunun Tablo 3’teki karşılığı olan not değerinden daha düşük olamaz.
- 7) Yalnızca final notu girilen dersler için harflendirme işlemi, Tablo 3 ‘te verilen mutlak not değerlendirme sistemine göre yapılır.

MADDE 10– Yarıyıl sonu sınavlarına katılma hakkı elde eden öğrenciler ile not yükseltme amacıyla tekrar sınava girmek isteyen öğrenciler bütünleme sınavına girebilir. Bütünleme sınavına katılan öğrencilerin; yıl içi notları ile bütünleme sınavından aldıkları notlar Madde 9 kapsamında değerlendirilerek, harfli notları hesaplanır. Yarıyıl içi notları ne olursa olsun öğrencilerin bir dersten başarılı olabilmeleri için bütünleme sınavından 100 üzerinden en az 45 almaları gerekir.

MADDE 11– Ağırlıklı Genel Not Ortalamasının (AGNO) Hesaplanması: Bir öğrencinin ilk yarıyıldan /yıldan itibaren aldığı tüm derslerin “4” üzerinden notları bu derslere ait kredi saatleriyle ayrı ayrı çarpılır. Elde edilen sonuçlar toplanır ve tüm derslerin kredi saatleri toplamına bölünür. Sonuç, virgülden sonra iki hane yürütülerek yuvarlatılır. Bu sonuç AGNO olarak tanımlanır. 4’lü sistemdeki notların 100’lük sistemdeki karşılıkların belirlenmesinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının oluşturduğu dönüşüm tablosu kullanılır.

Harfli notların “4” üzerinden karşılıkları aşağıdaki gibidir:

AA	4.0
BA	3.5
BB	3.0
CB	2.5
CC	2.0
DC	1.5
DD	1.0
FD	0.5
FF	0

MADDE 12– Bağlı Değerlendirme Sisteminde FF, FD ve DD harf notları alan öğrenciler o derslerden başarısız sayılırlar. Öğrenciler bu dersleri tekrar etmek zorundadır. AA, BA, BB, CB, CC aldıkları derslerden ise başarılı kabul edilirler. Öğrencilerin DC aldıkları derslerden başarılı olmaları için o yarıyıldaki not ortalamalarının 2.00 ve üzerinde olması gerekir.

MADDE 13– Seminer, proje, bitirme çalışması gibi öğrencilerin münferit olarak almış olduğu derslerle ilgili başarı notu, ilgili öğretim elemanı veya jüri tarafından mutlak değerlendirme sisteminde değerlendirilir ve harfli not olarak doğrudan sisteme girilir.

MADDE 14–Mesleki Deneyim I ve Mesleki Deneyim II derslerini alan öğrencilere, staj raporlarının başarılı olarak değerlendirilmesi durumunda “G” harf notu verilir. Raporları başarısız bulunanlar ile staja devam etmeyen veya staj yapmayan öğrencilere “K” harf notu verilir. Bu derslerin bütünleme sınavları yoktur.

MADDE 15–Öğrencilerimizin başka bir yükseköğretim kurumundan Yaz Öğretimi kapsamında ders almaları durumunda; alınacak derslerin seçimi, uygunluğu ve başarılı olunan derslerin uyum işlemleri, ilgili bölüm uyum komisyonları tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokul kurulları tarafından karara bağlanır. Bu işlemlerde; ilgili YÖK, Trabzon Üniversitesi mevzuat hükümleri ve Üniversite Senatosunda alınan kararlar uygulanır.

(01.06.2018 Tarih ve 01 Sayılı Üniversite Senatosu kararı ile kabul edilmiştir.)

TABLO-1: Öğrenci sayısının 30 ve daha fazla olduğu durumlarda T-Standart notunun harfli nota dönüşümü.

Sınıf Düzeyi	Ham başarı notu ortalama aralıkları	FF (0)	FD (0.5)	DD (1)	DC (1.5)	CC (2)	CB (2.5)	BB (3)	BA (3.5)	AA (4)
Üstün Başarı	$80 \leq x \leq 100$	Harflendirme işlemi Tablo 3 'te verilen mutlak not değerlendirme sistemine göre yapılır.								
Mükemmel	$70.0 < x < 80$	<24	24-28.99	29-33.99	34-38.99	39-43.99	44-48.99	49-53.99	54-58.99	≥ 59
Çok İyi	$62.5 < x \leq 70$	<26	26-30.99	31-35.99	36-40.99	41-45.99	46-50.99	51-55.99	56-60.99	≥ 61
İyi	$57.5 < x \leq 62.5$	<28	28-32.99	33-37.99	38-42.99	43-47.99	48-52.99	53-57.99	58-62.99	≥ 63
Ortanın Üstü	$52.5 < x \leq 57.5$	<30	30-34.99	35-39.99	40-44.99	45-49.99	50-54.99	55-59.99	60-64.99	≥ 65
Orta	$47.5 < x \leq 52.5$	<32	32-36.99	37-41.99	42-46.99	47-51.99	52-56.99	57-61.99	62-66.99	≥ 67
Zayıf	$42.5 < x \leq 47.5$	<34	34-38.99	39-43.99	44-48.99	49-53.99	54-58.99	59-63.99	64-68.99	≥ 69
Kötü	$x \leq 42.5$	<36	36-40.99	41-45.99	46-50.99	51-55.99	56-60.99	61-65.99	66-70.99	≥ 71

$\bar{x}$ Aritmetik Ortalama, * : T- Standart Notu

TABLO-2: Öğrenci sayısının 11-29 arasında olduğu durumlarda harfli notlar % 'lik dilimlere göre hesaplanır.

Sınıf düzeyi	Sınıf Ortalaması	FF (0)	FD (0,5)	DD (1)	DC (1,5)	CC(2)	CB (2,5)	BB (3)	BA (3,5)	AA (4)
Üstün Başarı	$80 \leq x \leq 100$	Harflendirme işlemi Tablo 3 'te verilen mutlak not değerlendirme sistemine göre yapılır.								
Mükemmel	$70.0 < x < 80$	0.5%	0.5%	3.2%	4.8%	17.40%	11.60%	22.80%	15.20%	24.00%
Çok iyi	$62.5 < x \leq 70$	1,0	1,0	4,8	7,2	19,2	12,8	21,6	14,4	18,0
İyi	$57.5 < x \leq 62.5$	1,5	1,5	6,0	9,0	21,6	14,4	19,2	12,8	14,0
Ortanın üstü	$52.5 < x \leq 57.5$	2,0	2,0	8,0	12,0	22,2	14,8	17,4	11,6	10,0
Orta	$47.5 < x \leq 52.5$	3,5	3,5	9,6	14,4	22,8	15,2	14,4	9,6	7,0
Zayıf	$42.5 < x \leq 47.5$	5,0	5,0	11,6	17,4	22,2	14,8	12,0	8,0	4,0
Kötü	$x \leq 42.5$	7,0	7,0	12,8	19,2	21,6	14,4	9,0	6,0	3,0

TABLO-3: Mutlak değerlendirme sistemi not aralıkları

Puan	Harf Notu	Katsayısı	Başarı Durumu	Not Ortalaması
90-100	AA_	4.0	BAŞARILI	KATILIR
80-89	BA	3.5	BAŞARILI	KATILIR
75-79	BB_	3.0	BAŞARILI	KATILIR
70-74	CB	2.5	BAŞARILI	KATILIR
60-69	CC_	2.0	BAŞARILI	KATILIR
50-59	DC	1.5	Yarıyıl not ortalamasına göre başarılı / başarısız	KATILIR
40-49	DD_	1.0	BAŞARISIZ	KATILIR
30-39	— FD	0.5	BAŞARISIZ	KATILIR
0≤29	FF	0.0	BAŞARISIZ	KATILIR
	D	0.0	DEVAMSIZ	KATILIR
	G		GEÇER	KATILMAZ
	K		KALIR	KATILMAZ
	S		SÜREN ÇALIŞMA	KATILMAZ
	E		SINAVA GİRMEDİ	KATILMAZ